

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Kazuistika dítěte

**Podpora přirozeného rozvoje řeči u dětí – primární
logopedická prevence**

Kroměříž

září 2021–únor 2022

Zpracovala: Lucie Přikrylová

Kazuistika dítěte

Osobní údaje:

Alfréd je extrovertní chlapec starý 6 let a 1 měsíc (4.12.2015)

Osobní anamnéza:

Alfréd se narodil do rodiny jako druhorozený. Průběh těhotenství probíhal bez potíží, porod byl proveden císařským řezem. Vývoj dítěte v období raného dětství probíhal normálně. Chlapec začal v 8 měsících sedět, v 11 měsících chodit, v 1. roce začal používat slova a ve 2 letech byl schopný tvořit věty. Alfréd nepostoupil žádnou operaci a nezažil ani větší úraz.

Rodinná anamnéza:

Alfrédova rodina je úplná. Žije s matkou (38 let), otcem (41 let), starším bratrem (11 let) a mladší sestrou (novorozeně). Rodičům Alfréda je zhruba 40 let a oba dva mají středoškolské vzdělání. V rodině se nevyskytuje žádné dědičné onemocnění. Rodina působí idylicky a spolupráce s nimi byla příjemná a bezproblémová.

Problémy před vstupem do programu:

Alfréd má z logopedického hlediska problém s výslovností hlásek. Od počátku zaměňuje hlásky f/v, z/s, b/d, r/ř a z/ž. Mluva je plynulá, ale jeho nabitou energii trochu zrychlená a zbrklá. V komunikaci nemá problém, ba naopak má bohatou slovní zásobu. Samotnou mě občas překvapilo, jaké termíny je schopen používat.

Do kolektivu v MŠ zapadá a většinou se ve skupině ujímá vedoucí role. Dříve měl problém se svou impulzivitou a občasnou agresí vůči ostatním dětem. Má velký smysl pro spravedlnost a nesnese, když mu někdo křivdí. Dodnes se potýká s problémy ohledně nerespektování autority paní učitelky a úmyslného neposlušání. Nejedná se však o úmyslnou rebelii, spíš o lenost a znechucení z některých činností, které ho nebaví.

Školní anamnéza:

Stupně hodnocení:

1. vždy
2. téměř vždy
3. často
4. málokdy
5. nikdy

GRAFO-MOTORIKA	horní/spodní smyčka	s dopomocí	
	hodní/spodní oblouk s vratným tahem	s dopomocí	
	k postavě přibývají detaily	Ano	
	kreslí obrázek dle předlohy	Ano	
	má správný úchop tužky	téměř vždy	
	napodobuje tvary velkých tiskacích písmen	Ano	
	používá pravou ruku, vedoucí oko pravé	Ano	
MATEMATICKÉ DOVEDNOSTI	napočítá samostatně/ na prstech do 10	Ano	
	třídí dle kritérií (všímá si min. 2 vlastností, např. barva tvar či velikost)	Ano	
	přiřadí počet prvků k puntíkům	Ano	
	pojmenuje geometrické tvary (kruh, čtverec, trojúhelník, kříž)	s dopomocí	
	sčítá s prsty/prvky v oboru do pěti	Ne	
	chápe více/méně/stejně	Ano	
	rozumí pojůmům přidej/uber	Ano	
PROSTOROVÁ A ČASOVÁ ORIENTACE	zvládne krok po kroku popsat, co se stalo	téměř vždy	
	orientuje se v okolí MŠ	Ano	
	pozná P/L strany v prostoru i na obrázku	Ano	
	rozlišuje časové pojmy, včera, dnes, zítra, ráno, večer, noc, den	Ano	
	pamatuje si dny v týdnu a roční období	Ano	
ZRAKOVÉ VNÍMÁNÍ	poznává některá písmena a čísla	Ano	
	většinou pozná, co na obrázku chybí	Ano	
	vyhledá dva shodné obrázky v řadě	Ano	
	rozpoznává chybějící detaily na obrázcích	Ano	
	rozpozná zrcadlově otočené tvary	Ano	
SLUCHOVÉ VNÍMÁNÍ	pozná rýmující se dvojice slov	Ano	
	vytleská slabiky a pozná jejich počet	Ano	
	rozpozná hlásku na začátku slova	Ano	
	určí poslední hlásku slova	Ano	
	rozliší slova se změnou délky	Ano	
	rozliší slova se změnou měkčení	Ano	

VERBÁLNÍ MYŠLENÍ A ŘEČ	umí konkrétní věci přiřadit ke kategorii	Ano	
	reprodukuje říkanky	Ano	
	mluví gramaticky správně	Ne	
	užívá všechny formy časů a přiměřené skloňování	téměř vždy	
	rozumí delší otázce (souvětí) a přiléhavě odpoví k tématu	Ano	
	většinu hlásek vyslovuje správně	Ne	
MOTORIKA JEMNÁ A HRUBÁ	skáče kupředu po jedné noze i snožmo	Ano	
	míč hází jednou rukou horním obloukem	Ano	
	umí stříhat nůžkami	Ano	
	dokáže navlékat menší korálky na nit	Ano	
	při běhu správně koordinuje ruce, nohy	Ano	
POZORNOST	věci neztrácí a nezapomíná	často	
	zvuky z okolí ho příliš nerozptylují	málokdy	
	pokyny k práci nemusíme opakovat	málokdy	
	dovede samostatně pracovat na úkolu min 10 minut pod minimálním vedením	Ano	
SOCIÁLNÍ CHOVÁNÍ	sám/a rozpozná ne/vhodné chování	téměř vždy	
	dokáže odmítnout špatné chování (lež)	Ano	
	začíná rozlišovat mezi hrou a úkolem	Ano	
	plní i náročnější úkoly a zhodnotí výsledek	Ano	
	poděkuje, pozdraví	Ano	
	dovede spolupracovat s cizí autoritou	často	
	je v komunikaci otevřený, ale k cizím lidem zachovává odstup	málokdy	
SEBEOBSLUHA	umí se sám obout a navléknout ponožky	Ano	
	běžně používá příbor	Ano	
	zvládne si zavázat tkaničky	s dopomocí	
	je čistotný při užití toalety (s jistotou se obslouží při vykonání potřeby)	Ano	
PRACOVNÍ ZRALOST	zvládá si organizovat zadanou činnost (naplňuje si a rozkrokuje postup úkolu)	téměř vždy	
	je samostatný a nepotřebuje dopomoc	téměř vždy	
	úkoly zvládá přiměřeně rychle ve srovnání s vrstevníky	Ano	
HRA	akceptuje pravidla hry	téměř vždy	
	umí prohrávat	málokdy	
	ve hře je aktivní	Ano	
	preferuje společenské, didaktické, námětové hry	Ano	
SILNA A SLABA STRANKA	slabá stránka – impulzivnost, emocionálnost silná stránka - cílevědomost		

Průběh spolupráce:

1. Úvodní hodina

- Seznámení, konverzace o průběhu dne ve školce
- Činnosti:
 - Procvičení obličejových svalů – mimiky: předem připravené obrázky emocí, které je člověk schopen vyjádřit mimikou napodobujeme spolu s holčičkou před zrcadlem
 - Tvorba oromotorické pomůcky: kostka s obličejí (práce s nůžkami, lepidlem, pastelkami)
 - Oromotorické cvičení: zopakuj obličej podle obrázku, který ti padne na kostce
 - Orientační vyšetření laterality - Zkouška stavění kostek
- Reflexe: Alfred je velmi extrovertní chlapec, který nemá problém s okamžitou adaptací. Při našem prvním setkání se vůbec nestyděl a spolupracovala se mnou a vedl si velmi dobře. Zaregistrovala jsem špatný úchop tužky a problém s pojmenováním jednotlivých prstů na ruce.

2. Setkání

- Téma: Prsty na rukou
- Činnosti:
 - Nácvik správného dýchání: Leh na záda, ruka položená na břichu, dítě má za úkol se nadechovat „do bříška“
 - Procvičení jemné motoriky – pozdrav prstů na ruce: dotknutí polštářku dvou protilehlých prstů na jedné ruce
 - Pojmenování prstů, Vysvětlení významu každého prstu, spočítání prstů
 - Říkaná o prstech: „*První zleva – paleček. Osamělý chlapeček. Ukazováček – jak svíčka: ukazuje do nebička. Prostředníček vprostřed se tlačí, tísni v jednom kuse. Prsteníček – čtvrtý v řadě: má rád všech pět pohromadě. Malý malíček pak zprava na ostatní pozor dává...*“
 - Ukaž barvu určitým prstem: procvičování barev a správného názvu prstů
 - Grafomotorický list – počasí (viz příloha): motivace pro následující týden, nápověda
- Reflexe: Alfréd byl z druhé činnosti trochu překvapený a ze začátku mu to příliš nešlo. Ale po 2-3 minutách s tím neměl problém. Zkoušeli jsme to dělat i na obou rukách zároveň, ale očividně to chce ještě trénink. Ostatní činnosti probíhaly bez problému.

3. Setkání

- Téma: Počasí
- Činnosti:
 - Zahřátí svalů na obličejí: pomocí tření rukou o sebe vytvoříme teplo, přiložíme ruce na obličej, lehká masáž obličeje, příprava na následující práci
 - Oromotorické cvičení (před zrcadlem): ruleta
 - Pozdravení prstů (vysvětleno v předchozím setkání)
 - Dechové cvičení: Sfoukávání listu (ze stromu) z dlaně
 - Nácvik nasávání: Déšť (viz příloha): nasávání kapiček deště pomocí brčka a následné umístění na obrázek
 - OVL – Zkouška stříháním
 - Grafomotorický list: Vítr (viz příloha)
- Reflexe: Všechny činnosti proběhly bez problému. U nasávání kapek bych příště přilepila list s mrakem ke stolu izolepou, aby se papír dítěti nehýbal. U nasávání kapek neměl Alfréd žádný problém, jelikož tuto činnost provádí pravidelně v logopedickém kroužku. U OVL taky neměl problém.

4. Setkání

- Téma: Červená karkulka
- Činnosti:
 - Oromotorické cvičení: obrázky obličejů
 - Pozdravení prstíků
 - Obrázková pohádka (viz příloha)
 - Dechové cvičení: Sfouknutí svíčky (Maminka uspává karkulku, sfoukne svíčku)
 - Najdi 7 rozdílů na obrázku a vykresli (viz příloha)
 - OVL: Zkouška kreslením
- Reflexe: Vnímala jsem zlepšení ve zdravení prstíků, Alfréd už to zvládal dělat i na obou rukách zároveň. U sfoukávání svíčky byl problém udržet souběžný tok vzduchu, ale po chvíli na to Alfréd přišel. Ostatní činnosti probíhaly bez problému, Alfrédovi se velmi líbila obrázková pohádka.

5. Setkání

- Téma: Části obličeje
- Činnosti:
 - Ukaž mi, kde máš.... – popis částí obličeje
 - Gymnastika mluvidel – cvičení s jazykem: pohádka o jazyku: „Byl jednou jeden jazyka ten bydlel v pusince. Ráno se probudil a pořádně se protáhl...“
 - OVL: Zkouška zasouvání kolíčků
 - Grafomotorický list: (viz příloha)
- Reflexe: První činnost jsem od počátku prováděla před zrcadlem a Alfréd se podle toho orientoval, takže ho to zmátlo. Následně jsem to ale napravila a nechala mu ukazovat části obličeje na mně a potom to ukazoval i sám na sobě. Pohádka o jazyku ho hodně bavila, zopakovali jsme to několikrát.

6. Setkání

- Téma: Zvířata
- Činnosti:
 - Artikulační cvičení: A,I,O,U – malé myšky pískají – íííííííííííííííííííí atd...
 - Dechové cvičení: Procvičení nádechu nosem – přivonění ke kytce
 - Motorika jazyka (houpačka jazyka, olizování rtů...)
 - Zpěv písničky: Kočka leze dírou, pes oknem
 - Grafomotorický list: (viz příloha)
- Reflexe: Všechny činnosti proběhly bez problému. Zpěv písničky nám zabral více času, zato ale činnost Alfréda velmi bavila.

7. Setkání

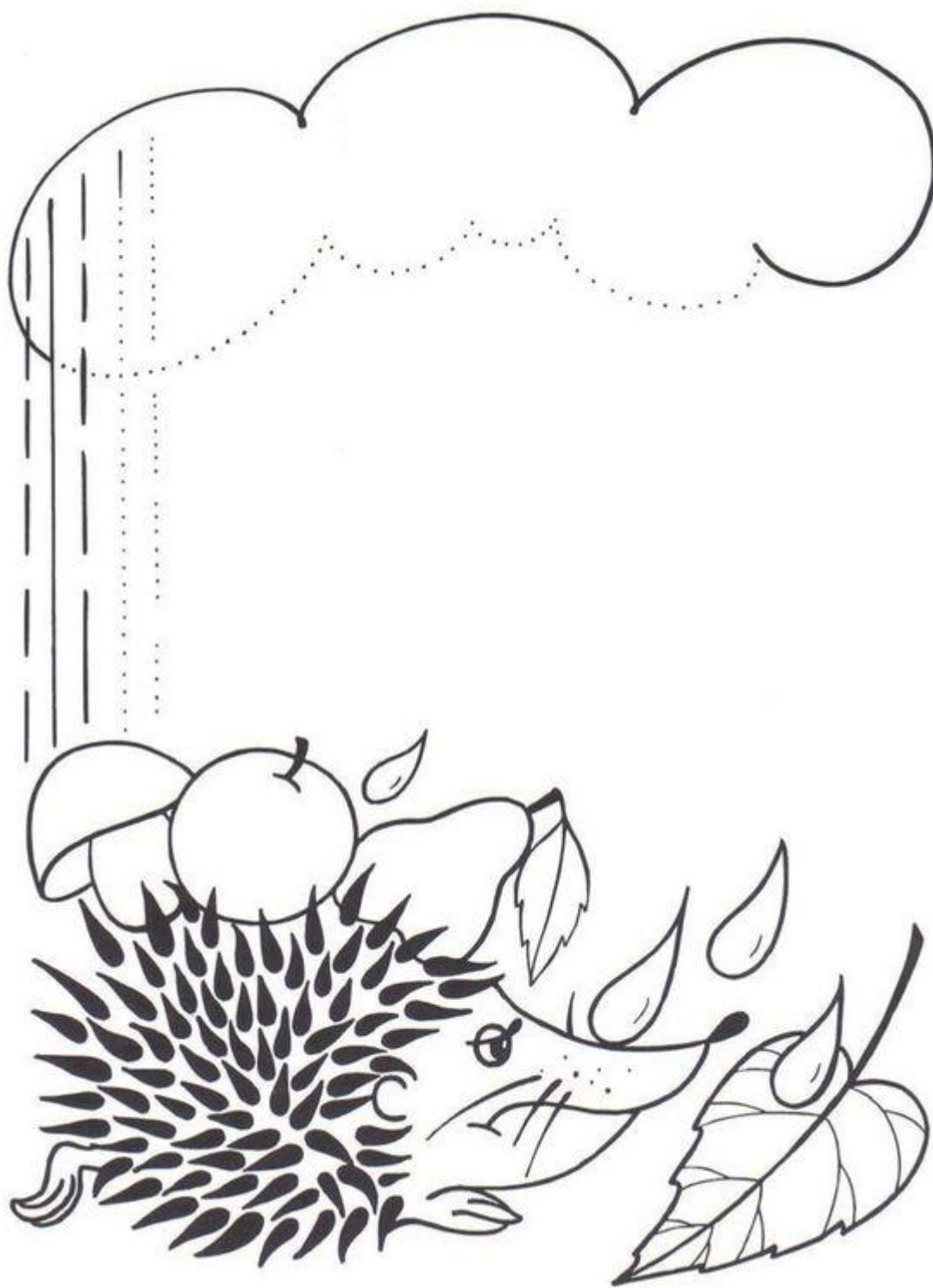
- Téma: Dopravní prostředky
- Činnosti:
 - Artikulační cvičení: mašinka (ššššš), auto (tútútú)
 - Dechové cvičení/hra: foukání do autíčka
 - Oromotorika: ruleta
 - Zhudebněné říkadlo: Autobus („Autobus, autobus, zajel na vsi hejno hus...“)
 - Grafomotorický list: (viz příloha)
- Reflexe: Toto téma Alfréda bavilo ze všech nejvíce. Alfréd často ve slovech zaměňuje znělost písmenek v,f,c,s,z, takže jsem se rozhodla na příští činnost připravit vyloženě cvičení na tuto problematiku.

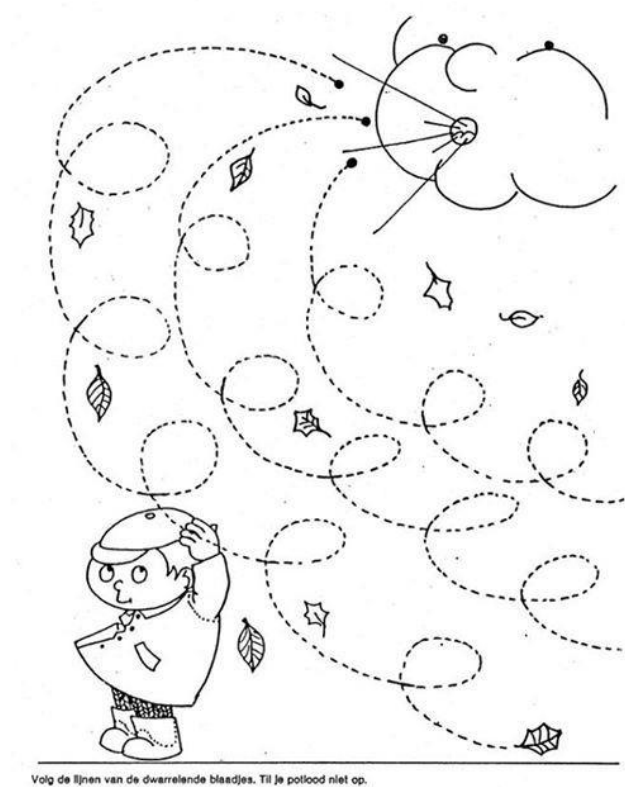
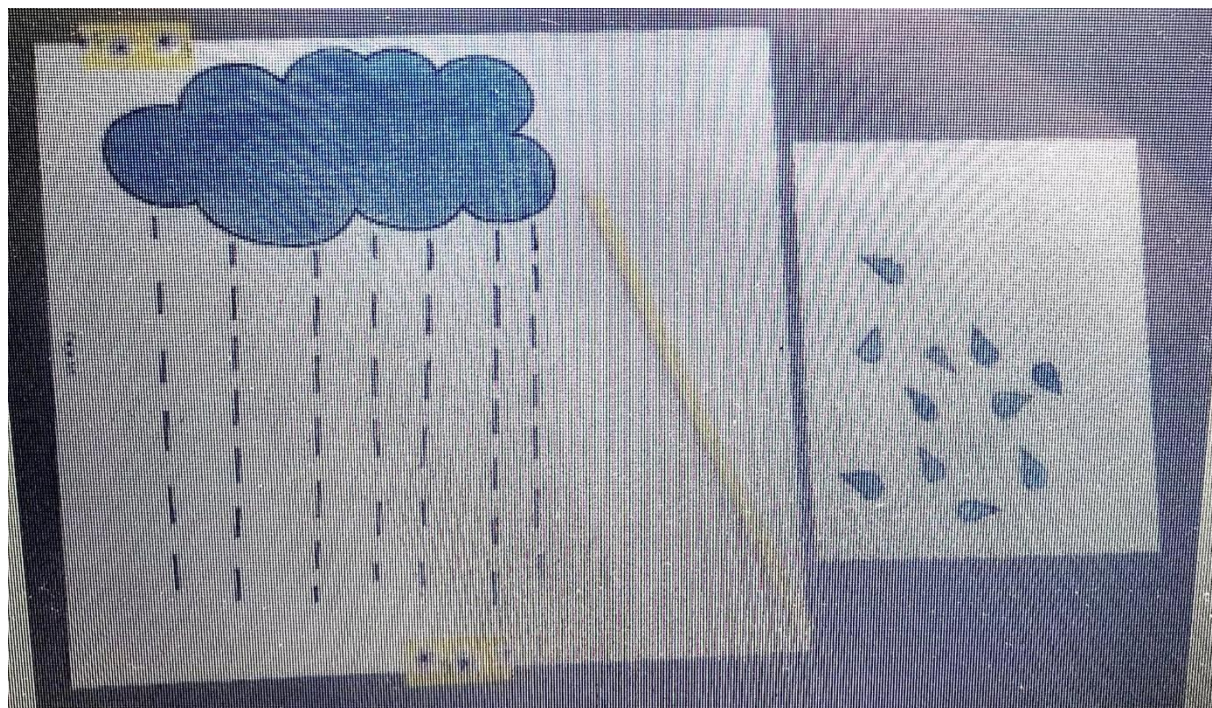
8. Setkání

- Téma: X
- Činnosti:
 - Dechové cvičení/hra: peříčko, foukání peříčka skrz brčko na terč
 - Oromotorika: obrázky
 - Panáčky – záměna znělosti (který panáček říká správně slovo): kosa-koza atd.. (obrázky)
 - Grafomotorický list: (viz příloha)
- Reflexe: Alfréd má všeobecně problém se záměnou znělosti u písmenek v-f a s-z, c-z, proto jsem právě zvolila tuto činnost, kterou zvládal velmi dobře, tudíž ji sluchově rozeznává správně.

Závěr, metodická doporučení:

Celkový průběh spolupráce bych ohodnotila velmi pozitivně. S Alfrédem se mi pracovalo dobře. Je pravda, že měl občas trochu problém udržet pozornost, ale o to víc jsem vymýšlela program hodiny tak, aby ho bavil a zajímal. Naše hodiny se odehrávaly v prostorné třídě, kde jsme měli po ruce spoustu pomůcek a především klid, takže jsem i s prostředím, ve kterém se vše odehrávalo byla velmi spokojená. Ze začátku mi pomohla s průběhem hodin a samotným programem jedna učitelka ze školky, která měla vystudovanou logopedii, a to mi bylo velmi nápomocné a především mě to inspirovalo. Byla jsem se také několikrát podívat na logopedický kroužek, který měla školka každé úterý, který mi byl taky velmi nápomocný. Kdybych to měla celé shrnout, tak jsem s průběhem praxe velmi spokojená a vidím i určitý posun v Alfrédově vyjadřování, chybná záměna hlásek se však stále ukazuje. V Alfrédově řečovém rozvoji bych pokračovala v logopedických cvičení a také navštěvovala logopedický kroužek, který MŠ, kterou Alfréd navštěvuje nabízí.

3.setkání : dechové cvičení, grafomotorický list

JOGO DOS 7 ERROS

4. setkání – obrázková pohádka, hledání rozdílů

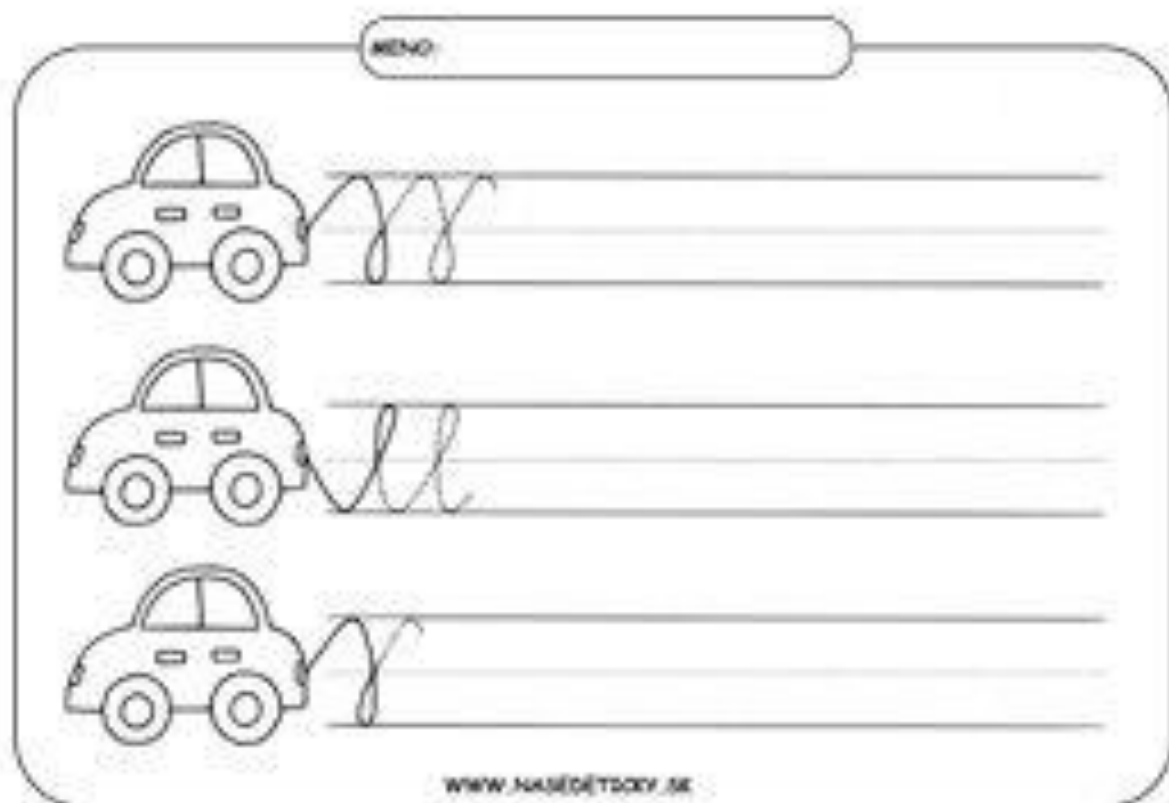

5. setkání: grafomotorický list

Seznamte se s přírodními tvory a jejich pohyby.

Nápady pro Aničku

7. setkání: grafomotorický list

GRAFOMOTORICKÝ LIST: ŠÁLY A ČEPICE

www.ucimedeti.blogspot.cz

Děti jdou sáňkovat na kopec. Promíchaly si ale šály a teď neví, kterou si mají vzít. Přidej čarou šály k dětem a k jejich čepicím. Poté doplň vzory na šálách a obrázek vybarvi.

